

OTEL, LOKANTA VE İKRAM HİZMETLERİ BÖLÜMÜ TURİZM VE OTEL İŞLETMECİLİĞİ PROGRAMI AKRAN DEĞERLENDİRME RAPORU

2022 YILI DEĞERLENDİRME

DEĞERLENDİRME YAPAN AKRANLARA AİT BİLGİLER

1. KURUM DIŞI AKRAN.

AD- SOYAD.; Enver SERBEST

UNVAN; Öğretim Görevlisi

ÇALIŐTIĐI KURUM: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Yeşilova İsmail Akın Meslek Yüksek Okulu
BÖLÜM/PROGRAM; Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü/ Aşçılık Programı

E- MAİL: eserbest@mehmetakif.edu.tr

GSM: 0 537 408 56 00

2. KURUM DIŞI AKRAN.

AD- SOYAD.; Erhan COŞKUN

UNVAN; Dr. Öğretim Üyesi

ÇALIŐTIĐI KURUM: Adnan Menderes Üniversitesi Davutlar Meslek Yüksek Okulu

BÖLÜM/PROGRAM: Otel Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü/ Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı

E- MAİL: erhancoskun@adu.edu.tr

GSM: 0 546 892 75 64

3. KURUM İÇİ AKRAN.

AD- SOYAD.; Seda YALÇIN

UNVAN; Dr. Öğretim Üyesi

ÇALIŐTIĐI KURUM: Afyon Kocatepe Üniversitesi Emirdađ Meslek Yüksek Okulu

BÖLÜM/PROGRAM; Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü/ Aşçılık Programı

E- MAİL: syalcin@aku.edu.tr

GSM: 0 545 212 70 19

0.1-PROGRAMA AİT BİLGİLER

Değerlendirmeniz: Programa ait verilen bilgiler anlaşılır bir şekildedir. Turizm ve otel işletmeciliği programındaki öğrenci sayılarına bakıldığında öğretim elemanı yeterli düzeydedir. Programda 2 doktor öğretim üyesi ve 1 Öğretim Görevlisi olarak belirtilmiştir. Web sayfası incelendiğinde araştırma görevlisi olmadığı anlaşılmış olup, bu ifade öğretim görevlisi olarak değiştirilmelidir.

Afyon Meslek Yüksekokulunda Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü altındaki Turizm ve Otel İşletmeciliği programı ile ilgili verilen bilgiler anlaşılır bir şekilde yazılmıştır. Verilen bilgiler incelendiğinde Turizm ve Otel İşletmeciliği programının eğitim öğretim süresinin ne kadar olduğu, ne kadar süredir eğitim verdiği ve kaç öğretim elamanına sahip olduğu gibi açıklayıcı bilgiler yeterlidir. Bu programın dersleri, çalışma alanları ve olanakları hakkında kısaca bilgilerin verilmesinin daha aydınlatıcı olacağını düşünmekteyim

1-ÖĞRENCİLER

1.1-Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları değerlendirme raporunda açık bir şekilde verilmiştir. Programa Alınan Öğrenci ve Programdan Mezun Sayıları ve Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Önlisans Öğrencilerinin Giriş Derecelerine İlişkin Bilgileri içeren tablolar açıklayıcıdır. Tüm meslek yüksek okullarında olduğu gibi Afyon Meslek Yüksekokulu Turizm ve Otel İşletmeciliği programına da öğrenciler ilgili meslek lisesi veya düz lise mezunları arasından Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nce (ÖSYM) yapılan Yükseköğretim Kurumları Sınavı içerisinde yer alan Temel Yeterlilik Sınavı (TYT) ile seçilmektedir. Programın öğrenci kontenjan sayısı yeterli düzeydedir. Ancak yıllar içinde yaşanan kontenjan düşüşlerinin ve özellikle ikinci öğrenimin kapanma nedenlerinin tespit edilip gereken tedbirlerin alınması gerekir. Öğrencilerin niteliğinin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar ve uygulamalar programın gelişmeye açık olduğunu kanıtlamaktadır.

1.2-Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Yatay geçişle öğrenci kabulü, öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış derslere yönelik muafiyet uygulamalarının değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak verilmiştir. Bu konulara ait sunulan kanıtlayıcı belgeler için "Afyon Kocatepe Üniversitesi Yatay Geçiş Yönergesi" ile ilgili olarak verilen web adresine bakılmış olup yönergeler açık bir şekilde değerlendirme raporunda da yer almaktadır.

1.3-Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Değerlendirmeniz: Afyon MYO, Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında Erasmus, Farabi ve Mevlana gibi öğrenci hareketliliğine yönelik çalışmaların olmadığı gözlenmiştir. Bu programlarda öğrencileri bu uygulamalara teşvik edecek tedbirlerin alınması ve gereken çalışmaların yapılması gerekmektedir. Özellikle Erasmus öğrenci hareketliliğine katılımının artırılması, öncelikle programın bilinirliği ve tercih edilmesinde önemlidir. Bu konular hakkında ilan ve afişler dışında öğrencilere sık sık toplantıların yapılması ve öğrencilerin uygulamalar hakkında bilgilendirilmesi, onlar için teşvik edici olabilecektir.

1.4-Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Değerlendirmeniz: Değerlendirme sonucu danışmanlık hizmetlerinin yeterli olduğu anlaşılmaktadır. Akademik danışmanların sayıları öğrenci sayılarına göre yeterli düzeydedir.

1.5-Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Raporda öğrencilerin başarı değerlemeleri ayrıntılı olarak sunulmuştur. Değerlendirmeler ilgili kanıtlarla desteklenmiş olup açık olduğu anlaşılmaktadır.

1.6-Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin mezuniyetlerine ilişkin kararlarda programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiği raporda ayrıntılı olarak görülmektedir. Öğrencilerin mezuniyet karar süreci Afyon Kocatepe Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliğinin <https://kms.kaysis.gov.tr/Home/Goster/40519> diploma ile ilgili esaslara ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge kanıt olarak sunulmuş olup mezuniyet kararlarının bu yönergeye göre düzenlendiği raporda da belirtilmiştir.

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

Program Eğitim Amaçları: Program mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentilerdir (FEDEK, 2017; MÜDEK, 2019).

Bir programın eğitsel misyonunu nasıl planlamayı sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık ve genel ifadelerdir. Programın eğitim amaçları, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan ifadelerdir (YÖKAK, 2019).

2.1-Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın eğitim amaçları açık ve anlaşılır olarak tanımlanmış olup raporda kanıtlayıcı web adresi ile birlikte sunulduğu görülmektedir.

2.2-Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentiler tanımına uymalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın eğitim amaçları arasında turizm sektörünün ihtiyacı olan konaklama işletmeciliği, yiyecek işletmeciliği ve seyahat acenteciliği alanlarında faaliyet gösteren işletmelerin hizmet ve üretim sürecinde etkin görev alabilecek nitelikli insan gücü yetiştirmek olduğu görülmektedir. Bu amaç, öğrencilerin kariyer ve mesleki beklentileri ile uyumludur. 2 yıllık eğitimin sonunda dikey geçişle 4 yıllık eğitimini tamamlama hedefinde olan öğrencilere yönelik eğitim amaçlarının da olması programın güçlü yanları arasındadır.

2.3-Kurumun, fakültenin ve bölümün özevleriyle (misyonu) uyumlu olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın özgevi, üniversitenin ve Afyon MYO'nun özgeevleriyle uyumludur. Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin ve Afyon MYO'nun özgeevleri açıkça belirtilmiş ve programın özgeevleriyle uyumu hakkında tablolar oluşturulmuştur. Tablolarda özgeevlerin birbiriyle uyumu açık bir şekilde verilmiştir.

2.4-Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Değerlendirmeniz: Programın iç ve dış paydaşları raporda ayrıntılı olarak verilmiştir. Bu paydaşlarla halihazırda yapılan çalışmalar belirtilmemiştir. Özellikle dış paydaşlarla yapılacak sektörel çalışmalar öğrencilerin niteliğinin iyileştirilmesinde ve sektöre adapte olmasında daha etkili olacaktır.

2.5-Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Program öğretim amaçlarına erişim kolaylıkla sağlanmakta olup Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin Bologna Bilgi Sistemi içerisinde yer verilmiştir. İlgili link rapor içinde kanıt olarak sunulmuştur.

2.6-Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Değerlendirmeniz: Turizm ve Otel İşletmeciliği Programda dış paydaşların gereksinimlerine göre güncelleme yöntemleri raporda ayrıntılı bir şekilde sunulmuştur. Paydaşlarla birlikte yürütülen etkinliklerle raporda yer almaktadır. Ancak programın müfredatında uzun süredir bir değişiklik yapılmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla ders müfredatlarının gerek iç paydaşların gerekse dış paydaşların gereksinimleri doğrultusunda güncellenmesi öğrencilerin hem 4 yıllık eğitime geçiş yapmalarında hem de sektör başarılarında daha etkili olacaktır. Sektörün ihtiyacı olan niteliklere sahip öğrencilerin yetiştirilmesi sektörün geleceğinde de önemli bir rol oynamaktadır.

3-PROGRAM ÇIKTILARI

Program Çıktıları: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi,

beceri, deneyim ve davranışları tanımlayan ifadelerdir (FEDEK, 2017).

Ölçme: Bu ölçüte ilişkin ölçme, program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme sürecidir (FEDEK, 2017).

Değerlendirme: Bu ölçüte ilişkin değerlendirme, ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması sürecidir. Değerlendirme süreci, program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli, elde edilen sonuçlar programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır (FEDEK, 2017).

3.1-Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Değerlendirmeniz: Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı program çıktılarının oluşturulması sürecinde Türkiye Yükseköğrenim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), Turizm Eğitimi Değerlendirme ve Akreditasyon Kurumu önlisans düzeyi ortak çıktı ölçütleri ve Turizm ve Otel İşletmeciliği programı çıktı ölçütleri dikkate alındığı görülmektedir. Aynı zamanda Turizm ve Otel İşletmeciliği programı program çıktılarının oluşturulması sürecinde Türkiye Yükseköğrenim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) temel alınarak ilgili programın öğretim elemanları ve ilçe meslek yüksekokullarından Turizm ve Otel İşletmeciliği programlarında görevli öğretim elemanları ile görüşülerek programı çıktı ölçütlerinin dikkate alındığı da belirtilmektedir. Raporda ilgili tablolar ayrıntılı olarak sunulmuştur. Eğitim amaçları ve program çıktılarının uyumunun yeterli olduğu söylenebilir. Program çıktılarının dönemsel olarak sadece programda görevli öğretim üyeleri ile görüşülerek güncellenmesi yeterli değildir. Program çıktılarının oluşturulmasında dış paydaşlarında görüşlerinin alınması ve buna göre güncellenmesi yararlı olacaktır.

3.2-Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Program çıktılarının her biri için ayrı ayrı olmak üzere, sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan ölçme ve değerlendirme süreci ile ilgili herhangi bir yöntem olmadığı belirtilmiştir. Ancak okumakta olan öğrencilere yapılacak ders değerlendirme ve memnuniyet anketleri ve mezun öğrencilere yönelik yapılacak değerlendirme anketleri ile bu sürecin nasıl işlendiğinin dair belgelenmesi sağlanabilir.

3.3-Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğrencilerin program çıktılarını sağladıklarına dair kanıtlar; sınavlar, staj uygulamaları, aldığı notlar ve ders uygulama olanakları çerçevesinde sunulmuştur ancak yukarıda da belirtildiği gibi değerlendirme anketlerinin de en kısa zamanda uygulanması ve sonuçlandırılması, öğrencilerin program çıktılarını sağladıklarını anlamak açısından yararlı olacaktır.

4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1-Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Değerlendirmeniz: Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında eğitim öğretim kalitesinin artırılması ve belirlenen sorunların giderilmesi kapsamında sürekli iyileştirme çalışmaları yapıldığı görülmektedir. İç paydaşlardan, öğrencilerden ve dış paydaşlarda alınan görüşler sonucunda bu iyileştirmelerin yapılması, programın üstün yönleri arasındadır.

4.2-Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Dönem içinde farklı zamanlarda öğretim elemanlarının toplantılar yaparak eğitim amaçları ve program çıktıları ile ilgili görüş ve önerilerini bildirdiklerine dair somut kanıtlar raporda belirtilmemiştir.

5-EĞİTİM PLANI

Kredi: Bir kredi, yarıyıl boyunca her hafta düzenli olarak verilen bir saatlik teorik dersin ya da yapılan iki ya da üç saatlik uygulama veya pratik / laboratuvar çalışmalarının öğretim yüküne eşdeğerdir.

AKTS Kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sisteminde tanımlanan kredi.

5.1-Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Değerlendirmeniz: 2 yıllık eğitim veren programda "Alanına Uygun Temel Öğretim" kategorisi ile "Alanına Uygun Öğretim" kategorisine yönelik derslerin yer aldığı müfredat, program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını desteklemektedir. Ancak ders müfredatının diğer 2 yıllık ve 4 yıllık eğitim veren üniversitelerdeki ders müfredatıyla uyumlaştırılması önerilmektedir. Programa ait öğretim planları rapor içinde ayrıntılı olarak sunulmuştur. Tablolar programda verilen dersleri kredi ve ders saatleri, alan içi ve alan dışı şeklinde ayrıntılı olarak sunmaktadır. Ders ve program çıktısı ilişkilerini gösteren tablolar da raporda kanıt olarak ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

5.2-Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Değerlendirmeniz: Eğitim ve öğretim planının uygulanmasında kullanılan eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılması konusunda yeterlidir. Raporda Turizm ve Otel İşletmeciliği eğitiminin temelini ifade eden içerik, teorik olarak konu bazında öğrencilere anlatıldığı ve aynı zamanda konunun daha iyi kavratılabilmesi için iş hayatındaki güncel ve gerçek uygulamaların dersin sorumlu öğretim üyesi tarafından kullanıldığı ifade edilmektedir. Eğitim planı içinde uygulamaların yer alması programın üstün yanlarından biridir. Eğitim Planının Uygulanmasında Kullanılan Yöntemler; anlatım, tartışma,

gösterip yaptırma, işbirlikli öğrenme, gösteri, gezi, görüşme ve beyin fırtınası kullanıldığı görülmektedir. Bu yöntemler program için gerekli olan bilgi, beceri ve davranışları öğrencilere kazandırmada etkili yöntemler olduğu söylenebilir. Tüm meslek yüksekokullarında olduğu gibi Öğretim planının oluşturulmasında Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Uyum ve Müfredat Revizyonu Kılavuzu'nda belirtilen kriterlerin kullanılması öğrencilerin yatay ve dikey geçiş uygulamaları açısından uyumludur. Diğer yandan 2023 yılı içerisinde yeni ders programlarının hazırlanması yönünde yapılan çalışmalar oldukça olumludur.

5.3-Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programda eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi mevcuttur. . Öğretim Planı, Bölüm Başkanı ve öğretim elemanları tarafından sürekli olarak incelendiği ifade edilmektedir. Öğretim planında yer alan derslerin içerik, değerlendirme, öğrenim çıktıları, ders planı vb. bilgilerinin standart bir şekilde sunumu ve uygulama birliği için her derse ait ders planı Bologna Bilgi Sistemine tanımlandığı ve sistemden bu bilgilere kolayca ulaşıldığı görülmüştür.

5.4-Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Değerlendirmeniz: Öğretim planı tablosunda da anlaşıldığı gibi, iki yıllık eğitim veren Turizm ve Otel İşletmeciliği Programının 2 yıllık süre içerisinde ve 4 dönemde toplam 90 AKTS'si "alanına uygun temel öğretim dersleri", 22 AKTS'si seçmeli dersler ve 8 AKTS'si staj olmak üzere toplam 120 AKTS dersten oluştuğu anlaşılmaktadır. Programda, temel bilim eğitime ait yukarıda belirtilen şartlar yerine getirilmektedir.

5.5-En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi içermelidir.

Değerlendirmeniz: Öğretim planında yer alan ilgili disipline uygun mesleki eğitim öğretimi sağlayan derslerin AKTS toplamı120'dir. Program incelendiğinde meslek eğitime yönelik derslerin ders programında yer aldığı görülmektedir. Ayrıca mesleğe yönelik uygulamalar ve eğitimlerin de seçmeli derslerle desteklendiği görülmektedir.

5.6-Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programda yer alan seçmeli derslerin program amaçları ve sektörün ihtiyacı doğrultusunda güncellendiği görülmekte ve verilen internet adresi ile de kanıtlanmaktadır. Bologna Bilgi Sistemindeki dersler incelendiğinde ders içeriklerinin güncellendiği görülmektedir. Ancak sektörün ihtiyacı doğrultusunda yeni derslerin müfredata dâhil edilmesi tavsiye edilebilir.

5.7-Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Değerlendirmeniz: Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında mesleki derslerin ve yabancı dil derslerinin planda önemli bir yer tuttuğu ve temel yabancı dil dersi olarak İngilizce'nin zorunlu olarak okutulduğu ifade edilmiştir. Yabancı dil eğitimi turizm sektörü için bir zorunluluk olup program içinde mesleğe yönelik yabancı dil ders saatlerinin artırılması öğrencilerin sektör başarılarını etkileyecektir. Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında öğretim planında, mesleki uygulamalı derslerin yanı sıra alı nan teorik ve kavramsal eğitimin alanda uygulanmasına yönelik "Zorunlu Staj" dersinin bulunması ve böylece öğrencilerin turizm işletmelerinde uygulamalı olarak gerçekleştirmeleri onların bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmelerinde ve güncel tutmalarında, sektörü anlamalarında ve koşulları öğrenmelerinde önemli bir uygulamadır. Bu ise programın üstün yönleri arasındadır.

6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programın öğretim kadrosu incelendiğinde Turizm ve Otel İşletmeciliği Programında, alanında deneyimli, mesleki eğitim konusunda uzman 6 öğretim elemanına sahip olduğu ve bu öğretim elemanlarının diğer temel bilim derslerine gelen öğretim elemanlarıyla desteklendiği görülmektedir. Tüm alanlarda programın öğretim kadrosu sayıca yeterlidir.

6.2-Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Değerlendirmeniz: Programda, 3'ü Doktor Öğretim Üyesi, 3'ü de öğretim görevlisi kadrosunda olmak üzere 6 öğretim elemanı mevcuttur. Programda yer alan ve ders veren öğretim elemanlarının lisans eğitiminin yine Turizm Eğitimi ile ilgili olduğu görülmektedir. Yine her bir öğretim elemanının sektörle ilgili mesleki tecrübesinin olduğu ve alanlarıyla ilgili birçok kitap, makale, bildiri ve bilimsel çalışmalar yaptığı görülmektedir.

6.3-Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Öğretim üyesi atama ve yükseltmelerin Kadro ilanı sonrasında, adayların 2547 sayılı Kanun ve Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönetmeliği ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönergesi kapsamında değerlendirildiği ve atandığı rapordan anlaşılmaktadır. İlgili Yönergeye ise web sitesinden kolaylıkla ulaşılabilir.

7-ALTYAPI

7.1-Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Programda mesleki derslerin yürütülmesi amacıyla olması gereken her türlü atölye ve donanım hazır olduğu ve ek bir atölyeye ve uygulama alanına ihtiyaç bulunmadığı anlaşılmaktadır. "Turizm ve Otel İşletmeciliği" programının kullanacağı yüksekokulun bünyesinde bulunan fiziki alanlar; Mutfak Atölyesi, Turizm ve Otelcilik Uygulama Alanı, Kay Hizmetleri Uygulama

Alanı, 119 Kişilik Konferans Salonu ve 45 adet derslik eğitim-öğretim için yeterlidir. Gerek Mutfak Uygulama Atölyesinde ve gerekse Turizm Uygulama Alanlarında ve Kat Hizmetleri odalarında bulunan ekipmanlar endüstriyel kullanıma uygun ekipmanlardır.

7.2-Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Afyon Meslek Yüksekokulunda öğrencilerin ders aralarında sosyalleşebilmeleri için, kantin, çok sayıda oturma alanı (kamelya), yemekhane ve okul ana binasının alt katında sanat etkinlikleri için düzenlenen alan bulunmaktadır. Özellikle kampüs içinde öğrencilerin kolaylıkla öğle yemeklerini yiyebilecekleri meslek Yüksekokulu öğrencilerine yönelik bir yemekhane imkanının bulunması en önemli üstünlüklerinden biridir. Kampüs alanında öğrencilerin sosyal ve sportif faaliyet içerisinde bulunabilecekleri çeşitli alanlarda basketbol sahaları, yüzme havuzu, futbol sahaları , tenis kortları, koşma alanları, kapalı spor salonları, fitness merkezi bulunduğu gözlenmiştir.

7.3-Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Yüksekokul bünyesinde 4 adet bilgisayar laboratuvarında toplam 160 adet bilgisayar bulunması, Bilgisayarlarda Turizm sektöründe kullanılan otomasyon sistemlerinin de bulunması ve diğer programlar ile ortak olarak kullanılması teknolojik alt yapının güçlü olduğunu göstermektedir. Turizm ve Otel İşletmeciliği programında görülen Otelcilik Otomasyon Sistemleri ile Önbüroda Oda işlemleri derslerinin uygulamalarının bu laboratuvarında yapıldığı görülmektedir. Bu durum özellikle sektöre adım atacak öğrenciler için önemlidir. Programın gerek bilgisayar ve enformatik alt yapısı, gerekse programın eğitim amaçlarını desteklemede kullanılması yeterli düzeydedir.

7.4-Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Afyon Kocatepe Üniversitesi Kütüphanesi; basılı yayınlar, süreli yayınlar, elektronik kaynaklar ve diğer kütüphane kaynakları öğrencilerin kullanımına sunulması bakımından oldukça yeterlidir. Ayrıca kütüphane içinde bulunan genel çalışma alanları, grup çalışma odaları, 7/24 çalışma salonu, bilgisayar salonu, self-check cihazı (otomatik ödünç-iade makinesi), katalog tarama bilgisayarları, internet erişimi ve fotokopi-çıkırtı hizmetinden öğrencilerin faydalanabilmesi önemlidir.

7.5-Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Kampüs içinde, eğitim binasında ve Turizm ve Otel İşletmeciliği uygulama alanlarına yönelik yapılan güvenlik önlemleri yeterli düzeydedir. Okul binası içinde ve dışında engellilere yönelik alt yapı düzenlemelerinin yeterli olduğu söylenebilir. Ancak bu önlemlerinin sık sık yenilenmesi ve artırılması önemlidir.

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1-Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtım raporda verilmiştir. Bu kaynakların devlet üniversitelerinin sunduğu imkanlar dahilinde olduğu görülmektedir. Buna göre, kaynakların paylaşımı programın kalitesini ve sürdürülebilirliğini sağlayacak düzeyde olduğu söylenebilir.

8.2-Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı'nda görevli her öğretim elemanına, her yarıyılıda bir ulusal ya da uluslararası bilimsel etkinliğe katılım için yolluk-yevmiye desteği sağlanması ve öğretim elemanlarının projeler için ihtiyaç duydukları finansal desteklerin Afyon Kocatepe Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (BAP) tarafından verilmesi öğretim elemanlarının mesleki gelişimi açısından önemlidir.

8.3-Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Değerlendirmeniz: Üniversite tarafından Turizm ve Otel İşletmeciliği bölümüne tahsis edilen bütçe teorik ve uygulamalı derslerin sürdürülebilmesi, gerekli ekipman ve malzemelerin tahsisi, makine ve teçhizatın düzenli bakımı, uygulamalı dersler için gerekli malzemelerin temini ve paket programların kiralanması için yeterli düzeyde olduğu ifade edilmektedir. Uygulama alanlarında ve ekipmanlarda yaşanacak teknik problemler, uygulama derslerinin aksamasına neden olabileceği için bunların anında giderilmesine yönelik tedbirler alınmalıdır.

8.4-Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Değerlendirmeniz: Genel olarak meslek yüksekokulunda çalışan teknik ve idari personelin sayısı ve nitelikleri raporda belirtildiği gibi olup, bina, uygulama alanları ve kampüs çevresi göz önüne alındığında sayıca ve nitelikleri açısından yeterli bulunmuştur.

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1-Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Değerlendirmeniz: Üniversite ve okul organizasyon şemaları incelendiğinde; program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlendiği görülmektedir.

10-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1-Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

10.1.1 Program öğretim planı, dersler ve diğer uygulamalarda ölçme-değerlendirme aracılığıyla programa özgü ölçütlerin nasıl sağlandığı anlatılmalıdır. Programa özgü ölçütlere ilgili akreditasyon kuruluşunun (MÜDEK, TEPDAD, FEDEK, VEDEK, EPDAD, HEPDAK, İLAD-İLEDAK, SABAK, TUADER-TURAK, ECZAKDER ve TPD) lisans programları değerlendirme ölçütlerinden ulaşılabilir.

Değerlendirmeniz: Raporda Program öğretim planı, dersler ve diğer uygulamalarda ölçme-değerlendirme aracılığıyla programa özgü ölçütlerin nasıl sağlandığı anlatılmıştır. Buna göre bu programa özgü ölçütlerin sağlanmasında kullanılan yöntemler ve destekleyici unsurlar Turizm ve Otel İşletmeciliği programı için yeterli düzeydedir denilebilir. Öğrencilerin sık sık sektör temsilcileriyle bir araya gelmesi ve bölüm bazında gerçekleştirilen teknik geziler öğrencileri sektöre hazırlayan önemli faaliyetlerdir. Diğer yandan 2023 yılı içerisinde ders programlarının yenilenmesine yönelik yapılan çalışmalar çok olumludur. Yeni ders programlarının turizm sektöründe yaşanan güncel konulara yönelik yenilenmiş olması programın güçlü yönlerine olumlu katkı sağlayacaktır. Diğer yandan 2022 yılı içerisinde yapılan seminer, konferans ve benzeri çalışmaların etkin bir şekilde yapıyor olması da önemlidir.

HAZIRLAYANLAR

Dr. Öğretim Üyesi. Seda YALÇIN

Dr. Öğretim Üyesi. Erhan COŞKUN

Öğretim Görevlisi. Enver SERBEST